

Velja v Ljubljani:

celo leto . . . K 56—
 pol leta . . . „ 28—
 četrt leta . . . „ 14—
 en mesec . . . „ 5—

Velja po pošti:

za celo leto naprej K 60—
 za pol leta „ „ 30—
 za četrt leta „ „ 15—
 za en mesec „ „ 5-50

Jugoslavija

Na pismene naročbe brez pošiljatve denarja se ne moremo ozirati.

Naročniki naj pošiljajo naročnino po nakaznici.

Oglasi se računajo po porabljenem prostoru in sicer 1 mm visok ter 63 mm širok prostor za enkrat 30 vin., za večkrat popust.

Uredništvo je na Starem trgu številka 19. Telefon številka 800. Upravništvo je na Marijinem trgu številka 8. Telefon številka 44.

Izhaja vsak dan zjutraj.
 Posamezna številka velja 30 vinarjev.

Vprašanjem glede inseratov l. dr. se naj priloži za odgovor dopisnica ali znamka. — Dopisi naj se frankirajo. — Rokopisi se ne vračajo.

Italija pred revolucijo. — Čehi in Trst.

Po prestolnem govoru.

Vtis prestolnega govora. — Zunanje politični položaj. — Konstituiranje odsekov Narodnega predstavništva.

(Posebno poročilo „Jugoslaviji“.)

Belgrad, 18. marca 1919.

Včerajšnja in današnja seja Narodnega predstavništva je bila še vsa pod vtisom regentovega prestolnega govora in vesti o neugodnem zunanje-političnem položaju. O prestolnem govoru posebno živahno razpravljajo poslanci iz bivše Avstro-Ogrske, ki poudarjajo razloček med prestolnimi govori, katere so morali doslej poslušati na Dunaju in Budimpešti ter med nedeljskim regentovim govorom. Dunajski in budimpeštanski govori so jim bili tako tuji ne le po jeziku, ampak še bolj po duhu, ki jih je preveval in iz vsakega stavka so čutili, da ti govori niso namenjeni njim ter malokedaj le so mogli odkritosrčno pritrdjevati. Habsburžani so vrhutega v zavesti svojega „Gottesgnadentuma“ govorili tako, da so že s samim nastopom odbijali vsakogar, ki je imel količkaj demokratične samozavesti. Vse drugače je bilo sedaj. Vsebina prestolnega govora je bila taka, da je prihajala vsakemu do srca in regent je govoril tako, da se mu je poznalo, da tudi sam čuti, kar govori, posebno ko je poudarjal naše zahteve, da nam mora ostati domovina cela in neokrnjena, zato je tudi izval pravi vihar odobravanja in navdušenja in je napravil na poslance tak vtis, da so mnogim stopile solze v oči.

Regentova izvajanja so vplivala tembolj mogočno, ker so stali vsi poslanci še pod prvim deprimirajočim vtisom vseh Jobovih vesti iz Ljubljane in Zagreba, da smo izgubili najlepše dele svoje domovine. Nihče sicer ni mogel in ni hotel verjeti, ali v zadnjem času se prihajale te obupne vesti iz Pariza tako pogosto in od tolikih strani, da se ni čuditi, če se je lotevala poslancev že malodušnost. Regentove

odločne besede so zato posebno na slovenske poslance vplivale blažilno in bodreče, ker so pokazale, da čuti z njim vsa naša država, da regent Gorice, Trsta in Istre ne ljubi manj kot mi sami.

Pomirjajoče so delovale tudi izjave ministrov, ki sicer niso mogli onih vesti že takoj v prvem hipu kategorično dementirati, ker so naše prometne razmere žal še vedno tako slabe in neurejene, da je mnogokrat tudi vlada brez poročil, vendar pa so vsi po vrsti zagotavljali, da so te vesti slejkoprej neverjetne in pretirane, ker je izključeno, da bi mogla jugoslovanska delegacija pristati na takšno rešitev.

Antantni diplomati, ki so se udeležili nedeljske slavnostne seje Narodnega predstavništva in ki so prišli v dotiko s poslanci, tudi niso mogli ali morda niso hoteli dati točnih pojasnil, izjavili pa so, da je neverjetno, da bi padla tako važna odločitev ravno pred povratkom predsednika Wilsona.

Negotovost med poslanci se je zato polegla šele danes, ko je ministrski predsednik Stojan Protić v odgovoru na tozadevni interpelaciji kategorično izjavil, da so vesti neresnične in da bi naša delegacija daleč prekoračila svoja pooblastila, ako bi sklenila kak tak kompromis. Poslanci pa priznavajo slejkoprej, da nevarnost še ni minila in da je treba skrbne pazljivosti in složne pripravljenosti celega naroda, pred vsem pa Narodnega predstavništva, da obvarujemo svojo domovino.

* * *

Na včerajšnji seji je začelo Narodno predstavništvo s konstituiranjem stalnih parlamentarnih odsekov. Kakor

vsak moderni parlament, bo imelo tudi naše Narodno predstavništvo več odsekov oziroma odborov, ki ostanejo v permanenci ves čas zasedanja in imajo nalogo pripravljati gradivo za razprave v plenumu. Stvarno delo se bo opravljalo večinoma v teh odsekih, razprave v plenumu bodo le bolj političnega značaja, zato so odseki veike važnosti in vsaka stranka gleda, da je v njih zastopana po najboljših močeh.

V nekdanjem dunajskem državnem zboru in v naših deželnih zborih se je via facti uvedlo načelo, da volijo razne odseke parlamentarni klubi in da so v njih isti kolikor mogoče proporcionalno zastopani. Ta princip so upoštevali tudi v času najljutejših parlamentarnih bojov. Poslovnik nekdanje srbijanske skupščine, ki je začasno veljaven tudi za Narodno predstavništvo, pa pozna drug način volitev. Cela zbornica se najpreje po žrebu razdeli v sedem sekcij; vsaka sekcija se konstituira za sebe ter si voli predsednika in tajnika. Te sekcije odpošljejo potem svoje odposlance v razne odseke in sicer normalno v vsakega po enega, samo v finančni odsek po dva.

Ta način konstituiranja odsekov ima svoje velike nedostatke, ker je odvisen prvič od golega slučaja in nudi tudi preveč možnosti za eventualno zlorabo. Vsekakor ga bo novi poslovilnik odpravil.

Za enkrat je še v veljavi in Narodno predstavništvo se je na včerajšnji seji razdelilo na predpisanih sedem sekcij, od katerih šijeje povrh šest 36 in sedma 37 članov.

Sekcije so se že tudi takoj včeraj konstituirale, parlamentarni odbori pa še niso sestavljeni, ker se vrše med raznimi klubi pogajanja, da se določi gotov strankarski ključ za sestavo in da se tako preprečijo eventualne nepravilnosti, do katerih bi lahko prišlo, če bi veljale sekcije vsaka za sebe.

Za finančni odbor, ki odgovarja proračunskemu odseku bivšega avstrijskega parlamenta, je že

dosežen sporazum. Demokratski klub odpošlje 4, klub srbskih radikalcev 3, N. K. 2, Jugoslovanski klub in socialisti po enega, srbski opozicijski blok 3. — Gotovo pride do sporazuma tudi glede ostalih odsekov, saj je to v interesu vseh strank.

Agrarna reforma.

LDU Belgrad, 19. marca. Jugoslovanski dop. urad objavlja razgovor z ministrom za socialno politiko Vitomir Koračem, ki vodi, kakor znano, pripreve za agrarno reformo. Minister Korač je izjavil med drugim: Delitev velikih posestev se je ponekod že pričela. Jaz sem obiskal 4 okraje v Sremu, da spoznam ondote razmere. Delitev v teh okrajih sem vodil jaz sam s pomočjo velikega župana Kostića. Za delitev zemlje v osješkem, virevitiškem in vukovarskem okraju sem imenoval kot svojega poverjenika poslanca Henča, v našiškem okraju poslanca dr. Wilderja in v varaždinskem okraju poslanca dr. Križmana. Za ostale pokrajine bom svoje poverjenike še imenoval. Zemlje dobi vsaka rod-bina toliko, kolikor jo more obdelati.

Za enkrat jo dobi samo v najem za dobo enega leta. Ona zemlja, ki so jo veleposetniki že obdelali, se jim bo za to leto še pustila. Priprave za definitivno rešitev agrarnega vprašanja so v polnem teku. Osnovana bodo v ta namen osrednje poverjenišvo in pokrajinska strokovnjaška poverjenišva. V Bosni bo določen še poseben urad za reševanje kmetovskih vprašanj, v Dalmaciji pa za rešitev kolonskih razmer. Izvedbo cele reforme bo vodil osrednji urad s sedežem v Belgradu, ki bo uradoval kot prva instanca, a bo podrejen direktno ministru za socialno politiko in v nekaterih najvažnejših vprašanjih bo fungiral kot tretja instanca še upravno sodišče (državni svet).

LDU Belgrad, 19. marca. JDU Poslanca dr. Križman in dr. Wildersta odklonila ponudena poverjeniška mesta pri izvedbi agrarne reforme.

Spomenik stare slovenske slave in svobode.

Pomen gosposvetskega prestola smo pri nas preje znali premalo ceniti. Dolgo dolgo vrsto let, da, stoletij je stal ta kamen sredi gosposvetskega polja zaraščten in zapuščen. Toda takoj o prvih letih našega narodnega pre-rojenja je budil pozornost. Leta 1818. je koroški narodni buditelj Urban Jarnik prvi napisal o njem daljšo razpravo in je hotel dokazati, da je na njem slovenski napis. Tudi če se je glede napisu motil, ni se pa motil v tem, da je ta kamen stari slovenski kmečki prestol. Kaj bi bilo pomenilo za nas, ki še nismo imeli zgodovine, ko bi bili takrat prav razumeli ta spomenik preteklosti — dokaz svobode — glasnik naše stare narodne demonstracije! Pa nismo tega razumeli. Nemci so si osvojili kamen in celo slovensko šego so proglasili za svojo. Tako je taval slovenski narod celo stoletje brez svojega narodnega simbola. In vendar kako lep program je imel oklesan v gosposvetski prestol! Kako jasno mu je tu govorila zgodovina! Kako ponosen je mogel biti na svoje stare pravice! Celo

veliki pesnik slovanske misli je sprejel v svojo „Slave hčer“ naš stari korotanski običaj in ga proslavil kot znamenje zavesti slovanskega kmeta. Ko ga namreč nosi pot preko ogrskih planjav, kjer vidi slovanske grobove, obrne se proti zapadu in pred njim se razkrijejo naše veličastne planine in sredi njih Gosposvetsko polje. Takole poje o tem.

Pod mano j v teku zgrinja se poljana kot da letel nad bojnimi bi polji, izginjajo bregovi, reke, dol, že kažejo se meje Korotana.

Tam se vršila je slovesnost znana: kot kralj sedel je kmet na skalnem stoli, pred njim stal knez je s stražo naokoli in slušal zakon starega Slovana.

Knez bil oblečen je v obleko kmeta in prej dobil udarec je na lice, ko mu oblast je bila dana sveta, da bi, k or vlada, vedno dobro vedel, da v rokah naroda so vse pravice, prej nego je na voljod prestol sedel.

Slovenci so čitali „Slave hčer“, a samozavesti svojih starih dedov v sebi niso vzbudili. Šele pozneje imamo več popisov o „ustoličevanju korotanskih vojvod“. Toda smatrali smo vsi to kot brezpomembno staro cere-

monijo. V Mohorjevih in šolskih knjigah smo čitali o tem — toda nismo vedeli, kak pomen ima vse to za nas.

Šele leta 1914. smo to razumeli. Ko je Koroška vzdihovala v zadnjih trenutkih in smo jo zagledali v svitu balkanskega osvobojevanja — takrat se je zasvetil Gosposvetski prestol v svoji pravi luči. Mladina ga je zagledala. Slavili smo takozv. 50 letnico, odkar je zadnji deželni knez govoril v slovenskem jeziku na gosposvetskem prestolu. Hoteli smo prirediti narodno romanje k naši stari Gospe Sveti — Nemci pa so naš prestol — zaplankali. Toda to ni moglo zadržati klica mladine. Njen „Klic od Gospe Sveti“ se je čital povsod, v kljub temu, da je bil konfisciran. To je bilo par mesecev pred svetovno vojno.

In danes? Ali je Gosposvetsko polje že osvobojeno? Ali vemo, kaj nam pomeni? Ali se zavedamo, kaj bo to polje našim potomcem?! Zato ima prav dr. Zupanič, ki je pridal tej knjigi „epilog“, ko pravi, da v imenu našega starega slovanskega dokaza zahtevamo, da se nam vrne vse, kar je naše. Bili smo eden prvih demokratičnih narodov v Evropi. Demo-

kracija je osvobodila Evropo. Ali nimamo mi dediči svojih prednikov, ki smo se bili za „stara pravdo“, odkar so vzeli kmetu pravico, ki jo je zapisal v priprost kamen sredi polja — ali nimamo sedaj pravice, da dobimo vse, kar nam gre po pravih zdrave demokracije? In samo odločba je geslo demokracije! Mi potomci starih slovanskih korotanskih demokratov nismo bili krivi, ako ni bilo v Evropi demokratizma.

Naš narod je bil od nekdaj demokratičen in dokaz njegove demokratske misli so mu z nasiljem odvzeli. Zato danes v polni meri zahteva svojo „stara pravdo“ in svojo zahtevo utemeljuje z najstarejšim spomenikom svojega demokratizma — z ustanavljanjem vojvod na Gosposvetskem polju. Zato priporočamo prav toplo to lepo knjigo, prevedeno v res krasni slovenščini (prevel jo je ing. Zupanc) da jo prav pojmuemo in utrdimo v narodu tako, da bo vsak tujec čutil, da se s ponosom zavedamo svoje stare slovanske demokracije. V tem smislu bi bilo treba prirediti tudi predavanja med ljudstvom, pri čemer bo ta knjiga izborna služila. Dr. I. L.

Glavna skupščina članov in zaupnikov vsestrokovnega združenja Narodno-socialne zveze.

(Konec.)

Revolucija iz tega leta je popolnoma socialnega značaja v širšem pomenu. Zahtevala se je socialna pravičnost, pravičnost za vse narode. Boj za samodoločbo narodov, je prišel k nam od velikega republikanca Wilsona, ki nam je s tem obetal trajen mir. Vidimo pa iz vesti, ki prihajajo danes k nam iz Pariza, da imperijalizem še ni zamrl in da človeški duh še ni postal svoboden; da smo ravno mi Jugoslovani oropani svobode, za katero smo bili izdajalci, vlačeni po ječah in oropani. Ni mogoče, da bi ravno mi Slovenci izgubili velik del našega ozemlja, velik del najboljšega ljudstva; ni mogoče, da bi pariški kongres končal, ne da bi prinesel miru. Boji za osvoboditev malih narodov se bodo nadaljevali; danes vise po mestu radi teh vesti črne zastave, ali te naj plapolajo le en dan in eno noč. Razobesili bodemo zopet slovenske prapore, pod katerimi pojdemo v boj za naše pravice, ki jih moramo doseči.

Leto 1848. nam je prineslo svobode tiska, društvene, osebne pravice i. dr. A l. 1867. smo že dobili one zloglasne zakone v avstro-ogrski monarhiji, ki so tako krivično prakticali, da je moralo priti do razpada. Naš človek ni imel pravice do boljše kruha, našemu človeku so se zapirala vrata do boljše službe — imel je le prostora v rudokopih in vse delo smo mi proletarci stavili le na zboljšanje socialnega stališča našega delavca. Tudi cerkev ni danes več varna pred socialnim vprašanjem — ker se opaža pri nižji duhovščini, ki noče biti več podložna velikim knezom. Princip soc. zakonodaje je, štiti vsakega, dvigati moralno in duševno ter usposobiti za delo v svoj in v prid drugih. Najprej se je pojavilo soc. vprašanje pri delavcu, segalo višje in višje, prišlo do uradnikov, pojavilo se v vojašnici, šolah in drugod. Delavcu mora biti zagotovljeno zavarovanje za starost in onemoglost, treba mu je v slučaju brezposelnosti izplačevati podporo in posredovati, da dobi delo.

Nadalje govori o ljudskem zdravju, in potrebi, da se predvsem uredi žensko delo, delo nedoraslih, nočno delo in počitek. Osemurni delavnik je delo JDS., ki se je v zadnjih dneh pričela pečati tudi z vprašanjem delavskega zaupništva. Govori o šoli, o rešitvi agrarnega vprašanja, o razlastitvi fideikomisov in veleposestev. Soc. zakonodaja se je uvedla tudi že v občine, ki naj skrbijo predvsem o zdravstvenem in pa tudi aprovizacnem oziru. Veliko odobravanje je našel predlog, da naj bi se odpravili davki na življenjske potrebščine, ki niso nič drugega nego obdavčeno delo. Socialno vprašanje prodira celo tudi v vojaške kroge; socialnemu pritisku podlaga država pri sodstvu, kjer naj se odpravijo smrtne kazni, ozir. naj bode glavni princip — več šol pa manj ječ! — Pred sklepom je govornik še premostril socialno stranko kot politično stranko ter z najiskrenejšimi besedami pozdravil delo NSZ. in ji želel krepak razvoj na celem ozemlju Slovencev, Hrvatov in Srbov.

Četrta točka, narodni socializem in internacionala je vsled zadržka poročevalca (g. VI. Knafliča) odpadla. Sledilo je poročilo žene o delavski organizaciji (poročevalka Manica Komanova) ter poročilo o delavski mladini (poročka Peruzzi) nakar je bilo sprejetih več resolucij.

Ob 3. uri popoldne se je nadaljevalo zborovanje. Poročala sta: R. Juvan o propagandi za NSZ in Ivan Tavčar o delavskem tisku. — Po zaključnem zborovanju je bil ustanovni občni zbor „Narodne socialne tiskovne zadruge“ s sedežem v Ljubljani. Za predsednika zadruge je bil izvoljen Ivan Tavčar in v odbor

naslednji: Ivan Taufer, podpredsednik, Anton Oblak, tajnik, Davorin Stopar, blaginjak in odborniki: Luka Bizjak, Ferdo Poljšak, Jos. Berlan, Peter Porenta.

Naše severne meje.

Koroška fronta.

Ljubljana, 19. marca. (LDU) Dne 18. marca je prekoračila nemška patrolja, obstoječa iz dveh mož, demarkacijsko črto na Ljubelju in se približala našim varnostnim stražam. Bila je sprejeta z ognjem. Eden Nemec je pobegnil, drugega pa so ranili, ujeli in ga odvedli v Tržič.

Politični pregled.

p Vzroki odklonitve italijanskega poslanika. LDU. Rim, 19. marca. (Brezlično) Srbija je odklonila italijanskega poslanika v Belgradu kneza Livija Borgheseja. V tej zadevi se je izjavil srbski minister za zunanje stvari, da radi tega ni mogel sprejeti poslaniške poverilnice, ker ta ni naslovljena na kraljestvo Srbov, Hrvatov in Slovencev. Knez Borghese se je vrnil v Italijo in v svoji odsotnosti pooblastil Galatija. Pripominja se, da poverilnica radi tega ni mogla imeti naslova, kakor ga želi srbski minister za zunanje stvari, ker do sedaj še nobena aliirana država ni priznala kraljestva SHS.

p Važne interpelacije. V sobotni seji Narodnega predstavništva je bilo vloženih več važnih interpelacij, med njimi: interpelacija posl. Lapčević-a (soc.) o kršitvi svobode tiska in o umešavanju vojaških poveljstev v delokrog civilnih oblasti, dalje interpelacija posl. Lazareviča na vojnega ministra o odpustitvi nad 30 let starih vojakov iz vojaške službe. Posl. dr. Angjelinović in tov. so interpelirali vojnega in socialnega ministra o naknadnem izplačilu vojaških podpor in drugih pristojbin onim vojakom oziroma njihovim rodbinam, katerim so bile te od avstro-ogrške vlade ustavljene, ker so vojaki dezertirali odnosno vstopili v jugoslovanske legije.

p Juraj Biankini v Belgradu. Sobotni seji Narodnega predstavništva je prisostvoval tudi dalmatinski poslanec Juraj Biankini, ki je dospel iz Zadra preko Zagreba v Belgrad. Predsednik Pavlovič je ob viharnih ovacijah cele zbornice prisrčno pozdravil priznanega in neumornega borilca za narodno svobodo.

p Konkordat. Belgrad, 19. marca (Izv. por.) Z večerajšnjim brzovlakom so semkaj dospeli zagrebški nadškof dr. Bauer, škof dr. Premuš in grško-katoliški škof Nara dya. Škofje se poklonijo v avdienci regentu Aleksandru ter se žele spoznati z vodilnimi cerkvenimi in političnimi krogi, da razpravljajo z njimi o važnih verskih in cerkvenih vprašanjih, zlasti o vprašanju novega konkordata, o vprašanju cerkvenih latifundij in o vprašanju staroslovenskega bogoslužja.

p Socialna demokracija na razpotju. Zagreb, 19. marca. (Posebno poročilo.) Sinoči se je vršilo glasovanje socialno demokratične stranke na kongresu neodvisnih jugoslovanskih socialistov, ki bo aprila v Brodu na Savi. Debata je trajala pozno v noč; a brez rezultata. Za kongres posebno živahno agitirajo „Radničke Novine“, ki pozivajo vse jugoslovanske socialistične organizacije k udeležbi, toda pristop imajo samo neodvisne, ki se odrekajo ministerijalizmu.

Dopisi.

d Iz Belekrajine. Mnogo jih živi še tukaj — tujcev med tujimi — vsakomur na poti in sebi in željno so uprti njih pogledi tja proti zapadu, kjer se šopiri Italijan po njih domovih in resignirano se vprašujejo: „Kdaj, kdaj se nam odpre pot v boljše življenje pod domačo streho, kdaj postanemo zopet ljudje — mi begunci?“

Pet let begunstva — pet let polnih pomanjkanja in trpljenja, poniževanja in razočaranja. In če je bilo kaj prihrankov — dovolj je bilo tudi težkih dni, da so te prihranke izčrpali. Begunci, ki žive tukaj, so povečini delanezmožni; starci, ženske, otroci in bolniki, ki so svojčas, ko je prodril Italijan do Piave, še ostali tukaj, da jim svoji prej popravijo porušena domovja. Še predno so se mogli vrniti, se je ponovila italijanska okupacija in sedaj so tukaj brez sredstev, navezani samo na begunsko podporo, ki pa je bila s 15. januarjem vstavljena. Naša vlada je vpoštevala težko stališče teh revežev in revidirala koj ob začetku svojega obstanka begunske podpore in jih tudi takoj zopet nakazala. Toda v teh krajih še do danes zaman čakamo, da se podpora izolača. Navedli bi lahko premnogo slučajev, ki bi dokazali, kako krvavo potrebno bi bilo takojšnje izplačevanje. Vprašamo pa samo našo vlado, ali ji je znano, zakaj se izplačevanje tako zavlačuje, drugače naj „kije“ povpraša, morda dobi od tam dovoljen odgovor, morda pa tudi doleti to vprašanje vlade sreča vseh sreč — da.

d Celje. Mestno gledališče. V dolini. Drama v treh dejanjih. Spisal Don Angelo Giamera. Po dolgem presledku petih tednov nas je dramatično društvo osrečilo s špansko dramo „V dolini.“ Igrala se je že pred leti v Narodnem domu in je tudi pretlelo soboto prav dobro izpadla. Glavni vlogi sta bili v rokah g. Gradišnika in ge. dr. Kalanove. G. Gradišnik ni bil disponiran, vendar je rešil svojo vlogo nad vse častno. Prav dober v maski in kostumu je bila njegova igra premišljena, dostojna in izrazita. Vredna sovrstnica mu je bila ga. dr. Kalanova. Izborna v maski nam je vse detajlne slike in notranje duševne boje podala s prav dobro premišljeno igro. Najboljša je bila gdč. Mirnikova kot dekla Nuri. Prvovrstna v maski in kostumu nam je z umetniško in temperamentno igro podala Nuri brez vsake hibe ter dosegla popolen uspeh. Čebinov Sebastijan je bil povsem realen, izborno igran ter s sijajno masko opremljen. Prav dobro je izvedel svojo vlogo tudi g. Salmič, dasiravno mu resne vloge ne pristojajo. Modest g. Jurmana je bil v igri in maski prav dober. Hlapce so nam podali gg. Prekoršek, Škof in Ferleš srednje dobro. Motilo je precej, da so včasih govorili dialekt, ki ne pristaja v špansko dramo. Gdč. Jurmanova, Čančerjeva in Hočvarjeva so še začetnice, vendar so rešile zadovoljivo svoje vloge. Kostum gdč. Čančerjeve in Hočvarjeve je bil igri neprimeren. Režlja je bila vzorna, scenerija dobra. Da se celjsko občinstvo pri dramah ne zna obnašati, sem že zadnjič omenil. V nedeljo 9. t. m. se je drama ponovila. Igralo se je mnogo bolje ko pri premieri. H.

Ameriška moka za Slovenijo.

Ljubljanski dopisni urad poroča iz uradnega vira: V petek in soboto sta iz Trsta v Ljubljano dospela prva transporta ameriške moke za Slovenijo in torej tudi za Ljubljano, vsega skupaj 427 ton lepe bele moke. Ker je Sloveniji odmenjenih vsega skupaj 2000 ton ameriške bele moke, je bo treba v Ljubljano iz Trsta dobiti še 1573 ton.

Tihotapstvo na Vrhniki in okolici.

Kdor se vozi iz Vrhnike v Ljubljano, ta je zamogel videti velikansko izpremembo med osebnim prometom nekdanj in danes. Ves vlak je prenapolnjen, vse dere na Vrhniko, kjer te prekupovalce in navijalce cen sprejmejo „kontrabantarji“ iz Vrhnike in okolice. Hlapci in dekletje so popustili delo, postali so „kontrabantarji“, ker stem zaslužijo ogromne svote denarja.

Značilno je, da je glavni „kontrabantar“ gospod, ki so mu lopovi ukradli 130.000 K, katere je

menda zaslužil pri tej kupčiji. Soda-vičar Rogelj pravi, da je veletržec. Ubogo ljudstvo se pritožuje, da mu blago iz roke vleče in vse pokupi.

Celo noč se vozijo od italijanske meje pri Logatcu in Podlipi, od koder tihotarijo v naše kraje najrazličnejše blago in je prodajajo naprej različnim trgovcem, ki odirajo dalje, vse barranta in trguje, doma pa ni nikogar za delo, so hiše, koder so pobegnili vsi posli.

Spomlad je tu, delo na polju se bo začelo. Kdo bo obdelaval zemljo? Kaj pomeni to za gospodarstvo, vsak lahko vidi in prosimo vlado, da v zvezi s srbsko posadko na Vrhniki napravi v tem oziru prepotrebno red.

Dnevne vesti.

dn Radičev beg iz Ljubljane. Včeraj popoldne so Ljubljanci zvedeli, da je prišel zloglasni St. Radič v Ljubljano z namenom, da izroči tu se nahajajoči četvergeneralni ententni komisiji svoje „republikanske dokumente“. Šli so takoj v hotel k „Slonu“, kjer so pa zvedeli, da je Radič že odnesel pete. To je bila sreča za Radiča, ker drugače gotovo ne bi zapustil jugoslovanske Ljubljane z zdravimi kostmi.

dn Več pameti itd. V torkovem „Slov. Narodu“ piše g.—r., da je obč. svet sklenil spremeniti Franc Jožefov trg v Trg kralja Petra, toda pol. dr. za poljanski okraj je zahtevalo, naj se imenuje Gasilski trg. Mogoče ni ne ta in ne oni sklep utemeljen, glavno je, da se zbrisejo imena naše sramote z ljubljanskih ulic!

dn Ali je res? Ko se je pomikal v nedeljo opoldan sprevid manifestantov po Bleiweisovi cesti mimo liceja k vladni palači se je ena iz treh gospodičen, katera se nahaja v službi pri telefoničnem oddelku ravnateljstva državnih železnic ironično izrazila: „Za Jugoslavijo se jočejo.“ Ravnateljstvo državnih železnic prosimo da stvar preišče in da krivca takoj odpusti iz službe! Zavedenih slovenskih deklet, ki so brez službe imamo dovolj in ni potreba, da bi se v naših uradih nahajale osebe, katerih italijanska jim je nad vse draga in ljuba. Ako bode naša prošnja brezuspešna, bodemo pač prisiljeni napraviti druge k temu primerne korake!

dn Čudne razmere. Še vedno prihajajo v naše kraje umazane graške cunje kot n. pr. „Tagblatt“, „Tagespost“, „Volksblatt“ itd. Čudno pa je, da imajo nekateri naši narodnjaki naročene te liste! Neverjetno je, da se naši ljudje dajo tako zapeljati, da naročajo protidržavne liste!

dn Birokratizem v finančni upravi. Predsedništvo finančnega deželnega ravnateljstva je izdalo odredbo, s katero se prepoveduje vsaka intervencija v osebnih zadevah uradništva. Zgodili so se namreč slučajji, da so nižji uslužbenci poslali svoje žene ali druge zasebne zagovornike k predsedniku, h kateremu se sami ne upajo, ker g. predsednik nikakor noče obče vati demokratično z uslužbenci finančne uzrave. G. fin. dež. ravnatelj je bil svoječasno precej demokratičen, toda sedaj rešuje zadeve nižjih uslužbencev državne fin. uprave samo po zastarelih predpisih in paragrafi, kakor se je to godilo v bivši avstrijski armadi. Na ta način ostanejo seveda vse upravičene prošnje in pritožbe nižjih uslužbencev brez uspeha.

dn Pri poverjeništvu za socialno skrbstvo se množe slučajji prošenj za izvanredne podpore. Opozarjamo, da se poverjeništvu odslej ne bo več oziralo na take prošnje, ker je preobloženo z drugim delom. Vse take prošnje je odslej vlagati pri pristojnem okrajnem glavarstvu oziroma mestnem magistratu.

dn Od komisije za terjatve proti bivšemu erarju se nam poroča, da se je tista konstituirala. Za poslovanje je treba dobiti še nekaj verziranih uradnikov. Komisija bo vse spise priglasičenih terjatev pregledala in predelala. Prijave, katere so z do-

kazili tako opremljene, da je likvidnost terjatve dokazana, se bodo takoj odstopale posameznim likvidujočim ministrstvom na Dunaju v likvidiranje in izplačilo. Prijave, katerim nedostaja takih dokazil, pa se bodo morale v svrhu spopolnitve vračati strankam.

dn Za invalide. Vsled odredbe vojaške intendance za Slovenijo v Ljubljani z dne 5. marca 1919, števil. 3533/19/I, morajo invalidi, ki radi popolne pohabljenosti ali bolezni itd. na poziv nemorejo priti k nadpregledu, dokazati svojo nezmožnost za potovanje s uradnim zdravniškim spričevalom, toraj z spričevalom od okrajnega ali vojaškega zdravnika. Druga potrdila so neveljavna. V ugotovljenih slučajih nezmožnosti do potovanja pa je treba počakati, da dosežejo pohabljenosti možnost do potovanja. Zato čas se jim pa podeli pokojnina, ki so jo prejeli do sedaj, vendar pa morajo pohabljenosti v svrhu tega vpslati svoje prošnje in plačilne naloge.

dn Po deželi zlasti po Gorenjskem se dogajajo dan na dan tatvine brzojavne žice, drogov in raznega materijala te vrste, ki pripada brzojavni upravi države SHS. Ponovno se opozarja, da je tako državi škodujoče dejanje kaznjivo in se bode proti krivcem najstrožje postopalo. Tisti pa, ki so si na katerikoli način prilastili tak materijal, se v lastnem interesu pozivljajo, da ga takoj izroče pristojni oblasti, županstvu ali orožnikom, ki ga imajo oddati brzojavni upravi. Orožništvo in posamezniki pa naj delujejo na to, da se od zdaj naprej naznani vsak tak slučaj pristojni oblasti oziroma brzojavni upravi.

dn Kurentov tiskarski škrat je zagrešil v včerajšnji števil. „Kurenta“ zelo neljube pomote. Glasiti se mora pod portretno karikaturu mesto „Hugo Zathej, basist slov. opere“ pravilno: Janko Ravnik, kapelnik slov. operete“ in pod karikaturu „italijanska žaba“ mesto „italijanska žaba kvaka na londonski pogodbi“ se mora glasiti: „V Italiji vre!“

dn Razpis. Ljubljanski dopisni urad potrebuje večje število slovenske ter nemške stenografije povsem zmognih, politično orjentiranih sodradnikov, ki imajo vsaj delno akademsko nabrazbo in veselje do časnikarskega posla. Priglasiti se je treba osebno v Vladni palači v Ljubljani, južni trakt, pritrilčno, v dopisnem uradu.

dn Narodno gledališče v Sarajevu se otvori meseca aprila.

dn Prihodnji jožefovski semenj v Metliki se vrši v sredo dne 26. sušca t. l.

Društvene vesti.

dr. Člani društva poštarjev in poštinih odpravnikov obojega spota za Slovenijo se vabijo k rednemu občnemu zboru, ki se vrši dne 23. marca 1919. v Ljubljani, restavracija „Novi svet“ v Prešernovi sobi ob 2 uri popoldne. Za slučaj nesklepčnosti ob določenem času se vrši isti dan in na istem prostoru eno uro pozneje skupščina pri vsaki vdeležbi. Glavna točka dnevnega reda bo razpust obstoječega in ustanovitev društva vseh poštinih uradnikov Slovenije. Zato pa tovariši in tovarišice naj ne izostane prav nobeden, temveč naj pride, vsak kdor le more.

dr. Prostovoljno gasilno društvo na Rečici ima svoj 5. redni občni zbor v nedeljo dne 22. marca t. l. ob polu štiri popoldne v prostoru restavracije „Mangart“.

Vozni red.

Proga Kranjska gora-Jesenice. Odhodi iz Kranjske gore: 8.42. dop., 5.57 pop.; prihodi v Jesenice: 9.20 dop., 7.35 pop. Odhodi iz Jesenic: 10.30 dop., 10.05 pop.; prihodi v Kranjsko goro: 11.12 dop., 11.47 popoldne.

Proga Jesenice-Bistrica Boh. jezero. Odhodi iz Jesenic: 10.31 dop., 10.10 pop.; prihodi v Bistrico Boh. jezero: 11.34 dop., 11.09 pop. Odhodi iz Bistrice Boh. jezero: 8.06 dop., 6.36 pop.; prihodi v Jesenice: 9.15 dop., 7.45 pop.

Proga Jesenice-Ljubljana gl. kol. Odhodi iz Jesenic: 5.19 dop., 10.20 dop., 8.22 pop.; prihodi v Ljubljano gl. kol.: 7.36 dop., 12.40 pop., 10.46 pop. Odhodi iz Ljubljane gl. kol.:

6.57 dop., 11.54 dop., 6.45 pop.; prihodi v Jesenice: 9.30 dop., 2.31 pop., 9.18 pop.

Proga Kranj-Tržič. Odhodi iz Kranja: 8.15 dop., 1.05 pop., 8.25 pop.; prihodi v Tržič: 9.12 dop., 1.59 pop., 9.19 pop. Odhodi iz Tržiča: 5.31 dop., 9.30 dop., 6.30 pop.; prihodi v Kranj: 6.18 dop., 10.16 dop., 7.19 pop.

Proga Ljubljana drž. kol.-Kamnik. Odhodi iz Ljubljane drž. kol.: 7.48 dop., 3.10 pop., 7.30 pop.; prihodi v Kamnik: 9.02 dop., 4.34 pop., 8.45 pop. Odhodi iz Kamnika: 5.28 dop., 12.— op., 5.10 pop.; prihodi v Ljubljano drž. kol.: 6.44 dop., 1.1 pop., 6.26 pop.

Proga Ljubljana gl. kol.-Novo mesto-Karlovce in Kočevje. Odhodi iz Ljubljane gl. kol.: 8.00 dop., 2.36 pop., v Karlovce in Kočevje, 7.04 pop., v Kočevje, 11.40 pop., v Karlovce; prihodi v Novo mesto: 10.55 dop., 5.52 pop., 2.33 pop.; prihodi v Karlovce: 2.55 pop., 8.59 pop., 7.30 pop. Odhodi iz Karlovca: 2.07 dop., 9.30 dop., 2.20 pop.; odhodi iz Novega mesta: 6.03 dop., 1.21 pop., 6.02 pop.; prihodi v Ljubljano gl. kol.: 8.59 dop., 4.30 pop., 9.03 pop. Prihodi v Kočevje: 11.11 dop., 5.46 pop., 10.16 pop.; odhodi iz Kočevja: 5.50 dop., 1.16 pop., 5.46 pop. Na delni progi Trebnje-Novovo mesto 7.16 dop., odhod iz Novega mesta 9.16 dop. in prihod v Trebnje ob 9.50 pop.

Proga Trebnje-Št. Janž na Dol. Odhodi iz Trebnjega: 10.30 dop. in 6.57 pop.; prihodi v Št. Janž na Dol.: 11.28 dop. in 7.58 pop. Odhodi iz Št. Janža na Dol.: ob 5.28 dop. in 3.45 pop. pop.; prihodi v Trebnje: 6.32 dop. in 5.05 pop.

Proga Novo mesto-Straža Toplice. Odhodi iz Novega mesta: 5.00 dop., 11.12 dop., 4.00 pop. in 6.10 pop.; prihodi v Stražo-Toplice: 5.18 dop., 11.30 dop., 4.18 pop. in 6.28 pop. Odhodi iz Straže Toplice: 5.27 dop., 11.52 dop., 5.20 pop. in 6.42 pop. Prihodi v Novo mesto: 5.45 dop., 12.10 pop. in 5.38 pop. ter 7.00 pop.

Proga Spodnji Dravograd-Velenje-Celje. Odhodi iz Spodnjega Dravograda ob 8. uri 41 minut dop. in 5. uri 23 minut pop.; prihodi v Velenje ob 11. uri 48 minut dop. in 7. uri zvečer; odhodi iz Velenja ob 5. uri 39 minut dop. in 7. uri 10 minut pop.; prihodi v Celje ob 6. uri 58 minut dop. in 9. uri 15 minut pop.; odhodi iz Celja ob 7. uri 44 minut dop. in 1. uri 50 minut pop.; prihodi v Velenje ob 9. uri 13 minut dop. in 4. uri 22 minut pop.; odhod iz Velenja ob 9. uri 43 minut dop. in 4. uri 44 minut pop.; prihodi v Spodnji Dravograd ob 11. uri 20 min. dop. in 7. uri 56 minut zvečer.

Gospodarstvo.

g Repatriacija vrednostih papirjev (efektov) hranjenih še v inozemstvu, ki so last narodov in državljanov SHS. Uradni list z dne 11. t. m. priobčuje pod št. 1331 naredbo glede repatriacije vrednostnih papirjev (efektov), ki so še hranjeni v Nemški Avstriji in Ogrski. Poziv se ne tiče denarja v gotovini, niti vložnih in hranilnih knjižic. Da se olajša ta prenos, je odredilo finančno ministrstvo uradno posredovanje pri repatriaciji. S tem bodo vsi prizadeti zavodi in zasebniki deležni državne zaščite in državnega zastopstva v inozemstvu in varnostnih odredb ob prevozu s čim manjšimi troški. Pri repatriaciji bosta po naročilu ministrstva sodelovali: 1. v nemški Avstriji vobče Jadranska banka, podružnica na Dunaju; 2. na Ogrskem Srbska banka, podružnica v Budimpešti, kjer se morajo zbrati vsi efekti do dne 31. marca t. l. Glede efektov, hranjenih v Gradcu, se določa dogovorno z Jadransko banko kot zbirališče Böhmische Union-Bank, Filiale Graz; zanje velja isti rok. Glede efektov, hranjenih v češkoslovaški državi, odredba ne velja. Z ozirom na sedanje prometne in poštne razmere zlasti z inozemstvom pa se mora vršiti v tej zadevi vse dopisovanje tudi za inozem-

ske zavode, ki sedaj hranijo efekte, le po Jadranski banki, podružnici v Ljubljani, oddelku za repatriacijo efektov, katera se določa, da posreduje nadaljnje korake, kolikor jih ne poskrbi državna uprava sama. Vsakdo, ki ne namerja na svojo roko poskrbeti repatriacije efektov, naj se požuri tako, da bodo potrebna pisma in drugi pripomočki (depotne listine, rentne knjižice itd.) že okoli dne 20. marca t. l. v rokah Jadranske banke, podružnice v Ljubljani, ker je treba potem še pravočasno poskrbeti za prenos pisem v inozemstvo in morajo inozemske banke še provesti prenos efektov k določenemu zavodu. Repatriacijo efektov v okviru tega razglašja vodi poverjeništvu finančnega ministrstva v Ljubljani. — Več glej gori omenjeni Uradni list z dne 11. t. m.

g Razdelitev sukanca med obrtnike v Ljubljani. Krojači, krojačice, izdelovalci perila, modistke in pod., ki imajo svoje bivališče v Ljubljani (ne tudi v okolici) in ki si hočejo kupiti obrtniški sukanec, preskrbljen po trgovski in obrtniški zbornici, naj se zglase zaradi nakaznic v pisarni krojaške zadruge. Gosposka ulica št. 5, pritrilčno od 8 do 12 dopoldne. Izdaja nakaznic se prične v torek, dne 18. marca 1919. Nakaznice veljajo do vstetega 31. marca 1919.

g Državni trgovski urad. Na inicijativo belgrajske trgovske in obrtne zbornice se snuje „državni trgovski urad“, ki bo prevzel v svoje roke vso uvozno in izvozno trgovino države. Ministrski svet je temu uradu že dovolil kredit v iznosu 200 milijonov dinarjev. „Državni trgovski urad“ bo osnovan popolnoma na trgovski podlagi. Predsednik bo trgovec, a tudi ostali člani bodo trgovci. Vlada pa bo z ozirom na dovoljen kredit imela v uradu svojega komisarja. Za predsednika tega urada je določen ugleden

belgrajski trgovec Dragomir Radulović. Poleg tega bo v uradu 5 belgrajskih trgovcev in 7 delegatov iz vseh delov države.

g Koliko bo stal metrski stot pšenice? „Jugoslovanski ekonomista“ piše: Produkcijski efektiveni izdatki za metrski stot bodo znašali kakor sledi: 4 vprege za dvakratno oranje, setev, branje in vožnjo po 300 K. („J.E.“ tu ne pove, kako površino je vzel v podlago svojemu računu, a sodimo, da je mislil na oral 1200 K)

100 kg semena	K 180.—
200 kg superfosfata	„ 200.—
žetev (pet dnin)	„ 150.—
mlatenje, spravlanje itd.	„ 100.—
davki, naklade, zavarovanje	„ 200.—

Skupaj . K 2030.—

Poprečni pridelek znaša pri nas glasom statistike in izkustva 6 met. stotov, tako, da bo kmeta stal metrski stot pšenice 338.33 K. Pri tem pa še ni vračunjen gospodarjev dobiček, niti obresti kapitala, ki ga predstavlja njiva. Na podlagi tega bo stal kilogram moke v trgovini 6 kron, kar odgovarja ceni pšenice, ki nam bo prišla iz Amerike. Proti tej ceni, ki izgleda bajeslovno visoko, se branimo vsi, ne samo konsument, temveč tudi trgovec in producent, ker take cene niso zdrave. Znižati pa more te cene samo modra uprava, toda ne z avstrijskimi policijskimi naredbami, nego z modro finančno politiko, takozvano „Svisobbon“ politiko, s sistematičnim, resnim in doslednim delom za znižanje cen na vseh linijah in istočasnim saniranjem valute.

g Tovarno filmov so osnovali v Zagrebu. Novo podjetje izvede kot prvi film socijalno dramo „Ponor“ hrvatskega pisatelja Jelinskega.

g 700 vagonov semena iz Amerike pride te dni za Jugoslavijo na Reko.

Najnovejše vesti.

Mirovna konferenca — dva tabora. — Čehi in Trst. Wilson za pravičen mir.

Češki desintereseмент glede Trsta.

Pariz, 19. marca. (Pos. por.) Splošno opažajo, da se Italijani živahno zavzemajo v odborih in pododborih mirovne konference za čehoslovaške zahteve in je češka delegacija izjavila svoj desintereseмент glede Trsta. Italijanski diplomati zelo uspešno izrabljajo češko stališče proti Jugoslovanom. Tudi Romuni se krepko drže in opirajo na Italijane glede svojih zahtev v Dobrudži, Erdelju in Banatu. — Japonska delegacija je v teh sporih nevtralna. — Na konferenci tekmujejo dva tabora: Amerika in Anglija proti Franciji in Italiji. — Wilson je izjavil, da ne podpiše mirovne pogodbe, ako bi se proglasilo gospodstvo enega naroda nad drugim.

Amerika odločna za naše zahteve.

Curij, 19. marca. (Pos. por.) V italijansko-jugoslovanskem sporu doslej še ni padla nikaka odločitev. Ameriška delegacija odločno nastopa proti italijanskim zahtevam in zahteva, da se reši jadranski p. oblem, na temelju pravičnosti in samoodločbe narodov. Wilson ne odobrava ukrepov, storjenih v njegovi odsotnosti.

Za Reko Zader, Dalmacijo.

Pariz, 19. marca. (Pos. por.) Sonnino in Orlando sta izjavila v odboru deseterice, da nočeta kreniti brez Reke na pot v Italijo, Zader in Šibenik naj postaneta svobodni luki, ostala Dalmacija naj bo jugoslovanska.

Tržaški kapitalisti žele vso Dalmacijo.

LDU Trst, 19. marca. (Brezžično.) V tržaški trgovski in obrtniški zbornici je bilo slavnostno zborovanje, na katerem so izrazili željo, da se vsa Dalmacija spoji z Italijo. Govorniki so povdarjali, da so iz političnega, demokratičnega, nacionalnega vi-

dika in vojnega problema jadransko gospodarsko vprašanje ne more rešiti samo s posestjo Reke, Zadra in Trsta, marveč tudi s posestjo Splita in sploh vseh dalmatijskih mest.

Revolucionarno gibanje v Italiji.

Delavski nemiri. — Strogost italijanske cenzure. — Boljševiško gibanje.

Chiasso, 19. marca. (Pos. por.) Italijanske meje se bodo zapre zaradi resnega notranjega položaja. Prehranitvene razmere v Italiji so zelo težavne. Smatrajo, da proti Italiji polom, če ji Amerika ne priskoči takoj na pomoč.

Curij, 19. marca. (Pos. por.) Notranji položaj v Italiji je zelo resen. V južni Italiji so izbruhnili veliki nemiri zaradi gladu. Pojavilo se je boljševiško gibanje. Prišlo je po nekaterih mestih do spopadov med redarstvom in vojaštvom. Vojaštvo je odpovedalo pokorščino in noče nastopati proti upornemu narodu. V nekaterih mestih so uporne množice oropale trgovine in skladišča. — V industrijskih krajih severne Italije so izbruhnili resni delavski nemiri. — Italijanska cenzura ne dovoli nobenega poročila o tem v inozemstvo. Tekom 24. ur je dospelo v kanton Tessin mnogo beguncev iz Italije; vsi pripovedujejo, da vsa Italija stoji pred velikim prevratom.

Italija proti jugoslovanskim zdravnikom.

Curij, 19. marca. (Pos. por.) Italijanska vlada je odredila, da se smejo vrniti v domovino vsi v Italiji vjeti zdravniki bivše Avstro-Ogrske, razen Jugoslovani.

Dr. Mandić — politično nemogoč.

Sarajevo, 19. marca. (Izv. por.) Dr. Mandić, znani avstrofilski politik, o katerem se je zadnje dni mnogo

pisalo, je sam uvidel, da so sedaj nastale politične razmere, v katerih je nemogoč, ter je zaprosil za umirovljenje kot predsednik računskega dvora, katero mesto je dobil od bivše Avstro-ogrske kot nagrado za svojo mirno politiko.

Karol Habsburg v Švici.

LDU. Bern, (DKU.) Švicarska depčna agentura poroča: Bivši avstrijski cesar Karl je prosil švicarski zvezni svet za dovoljenje bivati v Švici. Zvezni svet je tej prošnji zelo naklonjen. Političnemu odseku je poverjena proučitev te zadeve.

Proti madžarskim hujskarjem.

Zagreb, 19. marca. (Izv. por.) Poveljnik jugoslovanske posadke v Subotici je izdal oklic, v katerem svari Madžare glede demonstracij, naperjenih proti jugoslovanski državi. Dalje svari v oklicu, da zatre vsakojake nemire z brezobzirno strogostjo in začasno prepoveduje nošnje madžarskih znakov in zastav.

Bosanska vlada proti verižnikom.

Sarajevo, 19. marca. (Izv. por.) Sarajevska vlada je odredila natančno preiskavo vseh sarajevskih trgovskih skladišč. Pri preiskavi so našli ogromno velike zaloge sladkorja, soli, petroleja in vžigalic, ki so jih verižniki skušali izrabiti v svoje tihotapske kupčije.

Francoške čete v Aradu.

LDU Budimpešta, 16. marca. (ČTU) Iz Arada javljajo: Od včeraj prihajajo iz Temešvara neprenehoma francoške baterije. Do sedaj je dospelo v Arad 70 topov. Število moštva je tako veliko, da ne zadostujejo prazne vojašnice za nastanitev teh čet. Nastaniti jih morajo tudi v šolah.

Hazardisti v Zagrebu.

Zagreb, 19. marca. (Izv. por.) Tukajšnja policija je odkrila v trgovačkem domu pravo jamo najdrznejših hazardistov, kjer so igrali razni vojni dobičkarji in verižniki za naravnost ogromne svote. Tekom ene noči je samo neki igralec zaigral sam okoli 700.000 kron. Kakor govoré, je v Zagrebu več takih brlogov.

Grof Karolyi — prijatelj Italije.

Reka, 19. marca. (Izv. por.) Italijanski listi prinašajo poročilo iz Budimpešte, da se baje jugoslovanski emisariji v Budimpešti na vse načine prizadevajo, da pridobijo Mažare za podporo v vprašanju Reke. Grof Karolyi pa je po zatrdilu italijanskega časopisja velik prijatelj italijanske kulture in je jugoslovanske ponudbe odbil.

Zbirko zanimivih povesti in novel z Gorenjskega obsega knjiga:

„Šopek Samotarke.“

Spisala znana povsod priljubljena ljudska pesnica in pisateljica **Manica Komanova.**

Založila in izdala

„Zvezna tiskarna“ v Ljubljani.
Cena vezani knjigi K 4-60, broširani K3-20.

Aprovizacija.

a Sol. Zavodi in obrtniki, ki rabijo sol za izvrševanje obrti, naj se takoj zglase v mestni posvetovalnici radi nakazila soli, ker se pozneje po razdelitvi ne bo moglo več ozirati na posamezne prosilce.

a Ljubljanski prodajalci sladkorja se vabijo, da se zglase v sladkorni centrali pri ravnatelju Lileku radi nakazila sladkorja.

Izdajatelj in odgovorni urednik:
Anton Pesek.

Tiska „Zvezna tiskarna“ v Ljubljani.

Proda se:

Stružni stroj (Druck u. Drehbank), nov 130 mm dolg, železen, za ključavničarje, kleparje ali pasarje se ceno proda. Vpraša se pri Žužek, Bled. 6

Vedno velika zaloga 40% ruma, 40% slivovke, namiznega olja, mandelnov, rozin, riža ter kave pri tvrdki Cernak & Val, Ljubljana, Vodnikov trg št. 2.

Na debelo! Na drobno!

Mehke ovratnike za ženske ter otroke različne kakovosti priporoča tvrdka Osvald Dobeic, Ljubljana, Martinova cesta 15. 31 5-1

Prazne balone po 25-60 litrov ter razne steklenice od 1/2-1 1/2 litra ima za oddati Osvald Dobeic, Ljubljana, Martinova cesta št. 15. 32 5-1

Vsem ženinom in nevestam priporočam da se pri nakupu pohištva ogledate v zalogi pohištva, Vido Bratovž v Ljubljani, Marije Terezije cesta 13 (kolizej) in Stari trg 4. 19

Razno:

Sobo v sredini mesta išče gospod, ki je večinoma odsoten. Dobro plačilo. — Ponudbe pod „K. C.“ na upravnistvo.

Oprava za pisarno kupim. Ponudbe na upravo pod „Pisarna“, na upravo lista.

Frank oziroma stričkovo (Enrilo) cikorko zamenjam za moko ali jajca. Osvald Dobeic, Ljubljana, Martinova cesta 15. 33 5-1

Podčastnik išče spalno sobo za takoj. Cenjene ponudbe pod šifro „Mladi podčastnik“ na upravo lista. 43 2-1

Gospod, ki bi hotel poučevati enega go-spoda v hrvaškem jeziku se išče. Pismene ponudbe na upravnistvo Jugoslavije pod šifro E. K. 52 2-1

Zenio bi se mlad, jak, zdrav, feš, visok trgovec, udovac, 28 godina star, sa trgovačkom školom naobražen te imetkom u gotovini 15.000 kruna, nekretnina 50.000 kruna i vlastitim pokuštvom. Traži djevojku ili udovicu do 26 godina sa primjerenim imetkom. Ponude na „Libertas“ Zagreb, Sveučilištni trg 1. 53 2-1

Zdrav, feš, 34 god. star, trgovački potpuno naobražen trgovec, traži za ženu bolju djevojku sa mirazom ili mladju udovicu sa otvorenom trgovinom. Ponude na „Libertas“ Zagreb, Sveučilištni trg 1. 54 2-1

Najlepše darilo mladini
je povest slovenskega
dečka iz sedanje vojne

„Dore.“

Knjiga je lepo ilustrirana ter bo v mestu in na deželi vzbudila veliko zanimanje. Cena vezani knjigi je 3-50 K. Dobiva se v knjigarnah in v Zvezni tiskarni v Ljubljani, Marijin trg 8.



Proda se: Bilard „Seyfert“

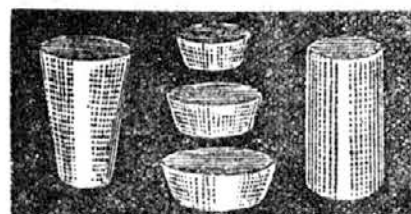
malo rabljen, doda se novo zeleno sukno za preprogo;

2 kolesa

eno za gospoda, eno za damo, na obeh dober pravi gumi;

elegicitre

koncertne, skoraj nove, z notami in šolo. Vprašanja na upravnistvo pod „J. K. Celje“.



TOVARNA ZAMAŠKOV JELACIN & KO LJUBLJANA

NAISOLIDNEJŠA in NAJCENEJŠA
POSTREŽBA in ELEKTRIČNI OBRAT.
DIREKTNI UVOZ PROBKOVINI
iz ŠPANIJE in PORTUGALSKE.
ZAHTEVAJTE VZORCE!

Fižol v kompenzacijo za sladkor!!

prevzame Žitni zavod po svojih komisionarijih. Kdor odda 20 kg fižola, prejme 1 kg sladkorja. Žitni zavod plača fižol po 2 K za kg, sladkor pa pa oddaja po 6 K za kg.

TOALETNO MILO

fino dišeče 100 g komad 4-40 K, pri odjemu 10 komadov 5% popusta, pri odjemu 20 komadov 10% popusta, prodaja in razpošilja

Janko Stupica, Ljubljana, Sodna ulica.

IVAN JAX in sin, Ljubljana,

Dunajska cesta številka 15.



:: Šivalni stroji in stroji za pletenje. ::

izborna konstrukcija in elegantna izvršitev iz tovarne v Lincu. — Ustanovljena leta 1807. — Vezenje poučuje brezplačno.

Pisalni stroji Adler.

Kolesa iz prvih tovarov — Dürrkopp, — Styria, — Waffenrad.

Ceniki zastoj in franko. 784

Krompir razpošilja na vagone po najnižji ceni, takoj

Dragotin Pertinač, Sisak. (Telefon int. 105.)

Vprašajte za ceno takoj brzojavno ali pismeno in ga naročite, ker cene naraščajo.

Najpopolnejši, neprekosljiv produkt

je milo z znamko



Ig. Fock, tvornica mile in sode, Kranj. 789



Naročajte „Kurenta“

ki je edini slovenski in brez dvoma najboljši jugoslovanski satirično-humoristični list. Prinaša humoreske naših najboljših pisateljev ter je bogato opremljen z risbami in karikaturnimi prvovrstnih slovenskih umetnikov. „Kurent“ izhaja dvakrat na mesec ter stane

za celo leto 24 K, za pol leta 12 K, za četrt leta 6 K.

Naroča se v upravnistvu „Kurenta“, v Ljubljani, Marijin trg številka 8.